

I. florius
 Dialogus luciani cu rethorica dactylis
 hemi fiamisti petrarche
 Dialogus luciani q msculapion
 Iudiciu iouis de montefog ad
 Historia oratoru in culm
 Odo marci tully rethorica
 p marco marcello ad p
 Odo muccia con catellina
 Basilus magnus
 Epile magni Curci
 Latini ydroma p religiosu
 Elegantiu latinitate inged p
 ma cu mo epistolaru
 Epile inged manui

Inven. 218 - 232.

Bibl. Jag.

I. Annei flori Epithoma hoc emendat
 fridericus pighinutius lucas Et pro Wit-
 ligifere pmanendum curaverunt Quod
 arte sua Conradus gallicus in oppido lip-
 syensi perficit xiii. calend. Junii Anno
 salutis M. CCC. lxxviii. 1487

~~Sancta pater noster et cetera~~

~~Quia: etc.~~

XXV. 6. 54.

A. 1523

Anni. Ju. 11. 11.
 Thuro
 (Vale)

T. 11 (C. 11. 11.)

Justinus libelli esse possessor nichilominus dumtaxat Bonifacii et esse compositus pro nomine J. propositus.

Figures

Maxima

Anna

Ann. 230
Bibl. Jag.

Epistole mediocres ma
gistri Pauli nianis

H 11731 ?

Wie jetzt zu H N 244

LIBRARIAT
VNI
GRACOVENSIS

Paulus Plauis arcium magister
Venerando viro Andree hubner
archidiacono Tobnēsi cōmēdatōri
qz et plebano in plawen. dñio et fau
tori suo impmis colendo S. P. D.

Pollicitus sum vir honorande in epistolis / quibus a breuitate
nomen inditum / mediocres velle in medium asserere / in qui
bus et verborum copia maior: et sententiarum vis alior ha
beat: ut plane incipientes cognoscant omnem scribendi for
mam. id tamen ut aperius de proma tuerit: cum longiores
perscribemus / que interdum / aut paruum habent: aut nullū
ab orationibus discrimen / propter res arduas in se claudentes
solum ipsis assare latiore necesse est. de quibus suo loco uti
litatē earum comode disputabimus In presenciarum vero
id erit negotij de his loqui epistolis que longius aliquanto p
gressu quam precedentes / minus tamen prolixitatem attingit
cuiusmodi sunt quales sepe numero ad familiares propinquos
qmittimus. quas vñtatiōes iam reor ac magis conferre disci
pulis: quippe hunc studiosissimus quisqz animum prese fert
ut cupide amicis scribit et societate coniunctis si quando nes
quit coram eosdem alloqui / fortunam prosperam si qua gau
det: vel contrarios eventus incomodo affectus. mediocritas
illa explicat moderaci⁹ / ne difficilis vel scribenti fiat labor: vel
nascatur legenti tedium. verum priores ceu exempla sunt / in
mōibus ad cōficiendas epistolas tradita. et conducere sumus
arbitrati eo pacto quo quintilianus vir disertissimus declama
tionum genera pūnatum etatum ingenijs tradidit: e quibus
nemine dissenciente magnum profectum: et prope incredibile
hauerūt omnes fere adolescenciores. itaqz rati sumus / nostro

quo / quo res ois minor est. minorq; vigilancia ferroq; ad di-
sciplinas atq; erat cum studium humanitatis tanqm̃ deus ali-
quis de celo / demissus colebat / succintas perficere: et tam bre-
ues vt si breuiores forent litterarũ nomẽ amitteret. ea nos indu-
xit opinio / quasi debeat breuitas illa / ociosos iuuenes tanq̃
delectacio quedam ad legendum prouocare. Tum comparata
consuetudine titillat animum scribendi preceptio. et profutu-
rum videtur famamq; augere amicitissimos exquisitis verbis:
sapientibusq; sententijs salutare. tunc conducit presentes epis-
tole. quas in negocijs quibusdã gerendis consecimus ac mi-
simus ad eos quoq; quibns cum nobis erat rerum agendarũ
tractacio. persuasi ea ratione vt cũ viderint (qui nostra sequũt
vestigia) nos eum obseruasse vsum ipsi et pariter obseruaret.
Non enim parum utilitas habet in hoc genere imitacio ! qm̃
qm̃ per se sufficiens non sit et omnis declamacio minor actiõe
et fictio imperfectior eo a quo mutuata. qm̃ obrem ad fastigiũ
scãdere volentibus arte vtantur ! de qua in elegantijs succincte
determinatur est. hec autem omnia tuo grauissimo : optimoq;
indicio subiacere volumus. vale.)

Epistola narrantis beatum

Augustinum Tullium legisse

Uod beatus augustinus Tullium legit: ac inde hau-
sit utilitatem / nulla te habeat ammiratio Nam hoc
fecisse nō solū augustinū reperio: verum et ceteros docto-
res omnes: quos doctrina splendet per tempora sem-
piterna. qui enī diligenter e qua vis te cogit utilitate / nō sears
ac flumina magna / e parvis nascentibus rivulis / incemen-
tum suscipiunt. qui autē in prodio (nescio quo) plerumq; tor-
pent: et eruditissimorum nunq̃m percipere volumina conant̃
manēt per quosq; annos ignorantibus persimiles. atq; etiā cū
illiusmodi tandem saturitate sepeliuntur Contra in claros cres-
cunt viros: famamq; consequuntur multorum! qui eos au-
tores ceteris preponunt / quos omne eum ad celum usq; extol-
lit. et siue seculares sint: siue religiosi / qui ad hos sese applicāt
viros! quā facillime dum volūt ad virtutis scandit̃ culmina.

Narrat displicentias quā habet q̃ quidā
studii propter scholas et notariatū reliquit

Udio te esse in patria: et volvere scolasticū onus. atq; et
am p̃eesse notariatū Nescio quid dicam. an fructus ali-
quem consequere / non satis intelligo. miror q̃ vniuersitates
deseruisti. potuisses profecto sciētiarum rivulum degustasse:
et proxime ad sapiētiā accessisse. abduxit te ut autumno ani-
cus tuus prespiter. qui nullum sequitur pietatis munus maxi-
ma eius cura est de diuicijs. et facile nō satiatur In mundinis
enim post pascha celebratis ipsum acerbis alloquebar sermoni-
bus. plura cōmemoravi de studio opera tua: et diligēcia. sed
nihil profeci. homo credo lapide durior est Neq; quitq̃m ip-
sum illum efficit sine pecunia mansuetum. discessit a me sub-
irascens. dudum hec tibi scripsissem / si affuisset tabellarius.
verum alienum mihi est / q̃ per tam longum tempus nihil ad
me literarū dedisti. posses tñ significare / et paucis quidez /
q̃d animi tui esset propositum Crede inq̃m si quo pacto valerē
tibi esse in rem perficerem diligentissime. fac obsecro interdus

ad me scribas. id vehementer ad te pertinet! siquid in humani
tatis cupis studio retinere. et non facile dicam an quippias sit
quod te vel danorem reddet: vel hominibus gratiorem. vale
et matrem tuam: et sororem saluas esse iubeas.)

Bogat ut promotione sua
efficiat ut scolas obtineat

Deo te vir eruditissime: atque optime / memorile mādasse
qua de te sermonē produxim? tū cum spaciabamur mūdi
nis iam proxime temprizensibus elapsis Nam tuam feci ora
tam dignitatē / ut si qua foret vacancia schole presidio mihi fo
ret promocio tua. promissisti omnia. plura etiam qm postula
bam Nam si bene memini / dicebas gratuz tibi / si apud eccle
siam tuaz aliquando esses. et profecto res mihi gratissima! cū
tali domino gauderem. et quasi singularis quedā leticia mihi
adveniret Nō dubites quin ita me accingerē quibusq; in reb?
que vel ad cultuz diviniū attinent: vel ad reverencias tuas: vel
etiam ad discipulorū pfectum / ut complacenciā quandā tua
excellencia inde cōciperet. facio igit precatur dominacionē tu
am / siquid cōtingeret: aut casus aliquis interveniret / ut opa
tua non deesses. me quēadmoduz mea in te est fiducia pmonū
haberet. fac aū ne frustra sit erga te quā habeo fidem Et qui
bus ego viribus ingenij mei obsequentiissimū me facere potero
faciā semp Et quibusq; in reb? dignitati tue parebō Neq; egre
feras vir doctissime q; singulci te numero nūcupo. ut scis quo
pacto maiores nostri excellētissimi! quorū vestigia sequi sanctū
est: et honestatez pie se ferre existimat. hoc em a Tullio meo di
dictū: qui sese apud platonem legisse: et ab eo didicisse fatetur.
valeat prestancia tua feliciter.

Scribit ut alter consiliū det in re satis ardua
Latui meaz ut in brevi apud te essem Tunc interveni
runt negocia aliqua / quibns impeditus efficere non po
tui. etiā re spero prope diem fore in lipzē Nam habeo causam
quandā / que difficultatis nodū in se cōtinet. ad quā tū cū
siliū vehementer conducibile putarem. spes magna mihi pro

posita est. sed omnis arduus: et pene intollerabile. Temine de-
 beo consulere. sed apud me res illa debet esse sepulta. alioquin
 in indignacione incidere magni hominis. deliberandi tem-
 pus habeo / ad nūdas usque quas proxime celebrabimus. Te-
 oratum facio / si contingeret in breui lipse constitueres silentio
 me non preterires. rem tibi enudauero. consiliu tuu non om-
 nino abdicabo. agendu mihi est / cum illustri principe alberto.
 Necesse est ut cautus sim: rationemque habeas. si animus tibi
 esset ad lipse accedere / mihi oro significato. et te prestolabor.
 ac si nulla tibi iam esset tractatio / nuncies queso! et in breui
 amicitia tua visitare. tam incertus modo sum de genere vite
 mee amplectende / ut vix unquam incertior eram. que singula /
 que modo me exagitant / luce clarius intelligeres atque etiam de
 heinrico deffaro sermones produceremus. Nam daniel venit.
 heinricu non reperit facit ambages circuitionesque plurimas.
 nihil certi scio! quoniam de aureis motibus frequens (ut omnes
 solent) sit locutio sua. Etfordie inquit cum quesui. puto daniel
 lem. non erat. Naz nobilis apud quem erat recessit! cum stipenda-
 rijs quibusdam fama fuerat eum fore in herbipoli. in via cum her-
 bipolim meare seruicialis quidam eius obuiam mihi dedit. ait
 ipsum discessisse. alioque locum de scripsit. festinabam igitur pueni ad
 capelanum domini illius. indicauit mihi formaces eius: atque in opo-
 ritia. ait eum verissimas artes inuenisse. scitum enim esse / aurum
 et argentum alembicis pertransisse. practicas vero habere defectum
 unum. Itaque heinricus abiisset qui in illa re prius ipsum informas-
 set. dedisset se primum ad francfordiam: deinde ad mogunciam.
 Neque posset scire ubinam ultimo permansisset. ad hunc ipsum in-
 quit locum ubi opus est / velle reuerti: ac plene perficere. Et daniel
 ipse non diu tardabit / iterum viam arripiet: et antedictum heinri-
 cum queret. huiusmodi sunt circumlocutiones. mihi nulla
 spes est de hac materia. tu discute melius / sagaci tuo ingenio
 sed litteras illas inclusas precor cum possis ad mansfelt mittas
 ad domum antiqui heydelwergh. aut ad rectorem scolarium.
 Vale coniunctissime fautor vir humanissime.

Narrat se sanitati restitutum

Enotez veritati impendis fautor pedulcis: ac vir humanissime cum herbarum in publicum ducis virtutes. scio nampe: ac verum intelligo hac ipsa pocione / quam buliendo consecraui: ex herbis me restitutum pristinae sanitati. nisi falsum me ratio hec habeat. et deliteret forsitan non nihil / quod nec capiti (in quo perpeffussum infausos dolores) nec artubus ceteris quid passionis inferret. quippe habeo gratiam dominacioni tue: et pro hac tua in me benivolentia pietate mansuetudine: et precipuo illo humanitatis officio / quibus agas verbis gratiam non reperio! nisi hoc unum sufficere velit quod parato animo queque beneplacita tua subire intendo Id unum magnifico domine honestissime ut propria persona me visitare haud aspernatus es: in quo obnitum me tibi vendicas perpetuis temporibus. quid dicent amabo: qui me vicio dare conati. qui infanabilem morbum rati sunt. qui in partem interpretati pessimam qui denique famam meam potius tueri debuissent: et me verbis illepidis laceffere laboraverunt Nec eorum nomina (que certe vix contineo) hic expresserim. dabo hoc pudori meo. concedam ut recidie. satis accepisse putabo / si ista audientes de se dicta haud dubie recognoscant Nec iam dicti circulatorum / de illo dubitabant: sed sancte iurando sic esse affirmaverunt. hec preterea dignitate tuam scire volui. quia si quis amplius interloquendum / auspices: ariolosque sequeretur de mea divinare presumeret infirmitate Tu vero ut equum foret suscipias defensionem meam. at quid multa: benignitate tue morem gerere frequens curabo.)

Incepat quendam / quod maledictis certat: ac modum reprobare epistolarem

Imaledictis certare / in vicium incidere proacacitatis. si ferus stringere transgredere modestiam: et esses / aut gladiator: aut tui per similes! qui modum negas epistolare. sin omnino tacerem / gloriosas putares victorias: sine belli indictione: prelium adeptas. quid oras populare finitimas: quid agrum vastare soles vicini: quid offendis demum nulla laceffitus iniuria: quæris triumphum laudem quam nemo plena contumelijs

oblungatione consecutus. si contendere certū est / armis fac op-
timatum arcium. pugna interdum / vel rationibus id virū
debet: atq; adeo audacem: vel auctoritatibus: et eorū quidem
virorum / quos precipuos artis studiōsissimus quisq; littera-
um faciat. tum certamē honestum censetur / cum viribus in-
genij: atq; doctrina palmā quis nanciſcit. turpe autem quod
detractione comparat. si velle statueris modū epistolandi nos-
trum deprimere / cura publice facias: obtrineasq; triumphum
aliorum iudicio: non proteruitate tua. id forte si perfectis / si
mul ac viciorū audientium conquies fauorem. vale.)

Arguit proteritū scribentem

Cepi litteras tuas: preterea iā die ad me datas In qui-
bus et tuū in me odium: et quantā pie te fers ambitionē
plane persperi Tūhilo miratūssimū / quia verbis scripta peni-
tus similia videntur Necq; profecto decuit illoto vsus sermone /
seus atq; locutus sit sc̄iptionem suam ad videntes perferre.
Non rursus criminabor: ne abiectis forsitan equalis: et iurgā-
tibus mulieralis putarer. dabo pudori meo: verecundieq; cō-
cedam. fateor me / et succubuisse: et in eo certamine superatū
at si ppe intueri volueris victor ne deterior sit / an vict? haud
difficile iudicabis Necq; coniecisti me actūq; / aut in vincula
aut in seruitutem: etiā si triumphum predicas! quem temere
parū ad dedecus autūant maiores nostri prime accedere Ce-
terum epistole tue respondebo. et quid sc̄ipturus venio animū
adverte Si vera loquar flecte animū: atq; etiā tam vehemen-
tem impetū compriueracionis habena. sin falsa / reuolle qui-
des ea ipa. ostende litteris / et erratū meū ad me mittas Sed ne
nimis extēdā epistole filū rem aggrediar. dicis me multū de
me cōsidere. aut falso mihi ascribis: si qua sunt a me p̄ incipiē-
cium vtilitate in lucē producta / ea confirmare dicis claris-
simorū hominū Tu vero vt modestiā verbis transgressus: sic
quoq; calamo nimis indulges Non incōsiderate vt reris / lo-
cutus suus: matura deliberacione pensabā Nec vnq; mihi antea
persuadere potuisses / vt tam siuole linguam tuā / in alios
acueres. qui te clarum virum / et putas: et geris Nullam fece-

Uim tibi iniuriam Sed modis non esse epistolarem vacui capti
tis esse censebam / quod te dixisse auditores tui retulerunt No
lui primum credere. quas obres nomen tuum obtinui. cupiens
vero experientia noscere. mecumq; voluens / quod in teo est vultu
gi proverbio / tacitus ex multitudine non silebit. cerne iam que
so / an famas tuas leserim / quam nunc tantope extollis. speciosa
laus in ore tuo. que esset reuera longe speciosior ab alijs deprop
ta: fige iam acutus inuirtus / cognosces te falsa rapit opinio
ne Sed mos est veritati parcendi ira loqui. et fidem arbitrant
ab alijs posse ambagibus obtinere. tu artem negas epistolarem.
de modo res sentio silendi opinaris. bone vir. nunc de modo lo
cutus sum Interroga eos qui delatorum munus apud te exercet
extorque ab his verum Noli assentatoribus aures / et quidem cre
dulas adhibere / qui ad nutum fortasse: voluntateq; locunt. sper
nenda est illorum: odiosi q; oratio Ut imitationes commendas. at
qui non satis perfecti habes / quanti ego ipsas facio. obiectas
mibi quintiliani lectionem feram potius quam si vel secundum mibi: vel
negligentiam obiceret / tamen si pergat in parte deteriores locos
tua. illius ipsius accipis auctorem / quasi defendiculis quoddam auct
orum / quo existimas probare nullas esse epistolarem artem
Nullas tamen auctoritates adducis. feras patienter recus / sen
cio de imitatione / quam Cicero / et in veteri: et noua rethorica
utilem esse probat. verum artem in imitatione quintilianus vir
ille discretissimus facit Et vide iam verba eius libro decimo de
oratoria institutione Neque enim inquit dubitari potest quin ar
tis pars magna contineat imitatione et paulo post / ante om
nia igitur se ipsa imitatio non sufficit. vel quia pigri ingenij
contenti esse his que sunt ab illis inuenta. et postea turpe etiam illud
esse contenti id consequi quod imitentur Jam respicias quid
ex quintiliano probaturus venietis / qui artem in imitatione fo
re non paucis verbis ostendit. ac deinde ad consiciendas epis
tolas non pertinere partes facile inquis te probaturum scias me
posuisse: et quo modo posuerim reprobare si statuisses dabit
tibi locus. et dum satis diu acies constiterint / iubeas signa ca

vere. paratissimum. quāquā sateris non legisse libellum meum.
homo autem iniquus est: ne dicam sceleratum! qui reprobare
prius quāz viderit presumit. q̄ me callidum vinctipas psuasor
rem / feram modeste. nec vicissim modo contumelijs certare
proposui. postremo insinuacioni tue / quāz interiectione ver
borum adducis occurrere / non sine beniuolencia quadam in
mentem venit. quoniam thesaurisandi gracia: aut questus pu
tas me vt resumam incitatum. tu illud officium vt dares in lu
cem assumebas Ego cōtra arbitror / te inflacionis causa id fa
cisse. vt ceteris possis literaciōe videri! quādoquidē maledic
tis mihi nocere studuisti. ⁊ forsitan plus facta iam debita com
paracione accipis de materia uia / quā ego de mea. recipe intē
tum meum: atq; animo complectere. et qua me fueris perfec
tus beniuolencia / eadem te afficiam.)

Ad eundem q̄ maledictis certat

Vt abam litteris meis iampridem ad te datis posse efficere
vt que nullo sermone ad auditores protulisti / partim a
te iam negata: partim vero confessa / autoritatibus munires!
ne loquacitas minus psutura longius p̄gredere q̄ si obtri
nuisses facile mihi fuisset / non odio te: sed racione: atq; adeo
honestā inductā. verū quintilianū falso mihi allegasti! nullā
ex eo autoritatē describēdo. postea qm̄ ad te miserim / que esse
doctoris illius sentēcia nihil respōdebas. ad priores te cōuer
tas dicacitatē multa mihi flagiciose crimina imponis! quasi
obscenis nūc sermonib⁹: et petulācia tua me suppressere velis.
longe mihi alia est sentēcia: alius quoq; anim⁹ Id vero ex eo
quidē vno / vel maxie cognosces / qm̄ viciū me in peccatis
diminuatōne ferebat Scribis autē meis nō posse cōfabulacōnib⁹
tua valitudine impediri⁹ respōdere Cur nō quiauisi obsecro cur
artub⁹ tuis fortasse morbo affectis pacē nō dedisti? Beris me
libero penitus scui: et remisso tēpore: quē existimas in hac sa
cro sancta solemnitate ad disceptacōnes p̄pensum vetat religio
nrā: et piissima ieiuniorū observacio Sz resistere importunita
tibus tuis necesse est. id agit vt lras tuas plurimū desidero! in

quibus vulum tuum / tanquā te sentire arbitror. vehemēterq;
cupere huiusmodi auctoritates litteris mandares. ac demū
ad me mitteres! quibus antehac gloriatus. si motum cognos-
cerem te sententijs prestancium virorum / facile acquiescerem
non a puero septennio recusares / dum aliqua inde mihi vti-
litas esset euentura! nedū a te quippiam percipere! qui vires
doctus: atq; peritus! vt scripta tua demonstrant. sin aliter senti-
rem / epistolis meis significare. eadē si prestācie tue placeret /
videret certe mihi videre / nō sine ratione hāc res attigisse Cū
vero declinaueris faciā tibi laciorem viam / vt prosequaris.)

Iterum increpat eundem / q; modestus
animum pre se ferre non potest

Te humaniter sum benigneq; allocutus / cur mihi iam
irascaris? et veluti torrens me impetu quodam inuadis!
nullum habens vbi possit consistere precipitacionis terminū.
pluris ne censes precor? im p̄bis verbis / dedec; pre se ferētib;
pedestriū instar hominū ligare / qm̄ honesto officio! in quo
tū erga me animū sententiā: et rursus in te sententiāz meaz cog-
nosces. haud iniuria est litteris caciore facere: et ita explicare /
vt ab exordio plane ad calces vsq; sententiāz quid velim: quidue
instituerim Sed eripere forsitan / que tibi oculos caligat nubē
nō potaris quis te impulit vt rabido ore: impudētī lingua: fla-
giciosi verbis: petulanter nimum me studeret: et quam in
lucem dedecim materiam denigrare? Cur non tranquillū ha-
buisi animum: ac corpori pepercasti egrotō? Sed eadem est
improbitas tua / que antea fuerat. adducis auctoritates sine lo-
co. non esse opus inquis passum allegare: primum assignasti
librum! nihil adiungendo. tum ab eodem declinas animo.
quid sibi vult istud anceps: vacillansq; propositum? non de-
beas mihi subiungis. minus debuisti huiusce excitare discor-
dias. respondebo ad auctoritates satis mihi iam cognitās. pre-
teribo reliquas silencio! quoad liberius tempus sese obtulerit
Neq; enī dubitare quis potest / quin artis magna pars in ymi-
tatione contineatur. nonne cernis artem? ac deinde video te

obmissa cauda bouem allegare. quare non vides illud q̄ imi-
tatio per se ipsa non sufficit. pigri est ingenij contentum esse
his que sunt ab illis inuenta. adde vt quicquid alteri simile /
neceffe est vt minus sit vt umbra corpore / imago facie Con-
tra omnis imitatio ficta est: et ad alienum propositum accomo-
datur Cur hec aliaq; non conspiciamus es? totus ille locus rep-
bat te: infirmatq; rationes tuas. que existimas tam obruti es-
se ingenij: tanq; vecordes / quin perspiciat aliena esse allegata
tua. ac nihil ad p̄s pertinere. placuit illa ad te perscribere Tu
vero si videbitur scribas. si non quid mihi conueniet cogita-
bo. atq; etiam q̄ statui data oportunitate non pretermittam)

Tribus partibus constat epistola

Ut ostendam epistolarem rationem postulas. ostenderes
equidem ni timerem tantam rem paucis non posse com-
prehendere. accipia tñ nunc significancia ora verba. et qm̄ facill-
lime iam potero non omnia quidez tradere: sed que magis ne-
cessaria sunt attentabo. quippe audiuisse dudum te arbitror /
epistolar tribus constare partibus: causa intencione conclusi-
one. ille enim partes precipue litterarum sunt. deinceps dabis
operam / luculente sint: et concinne littere tue. magnopere li-
teras exornat / si brenes conficies: si lucidas: si deniq; intelli-
biles Nam qui obscuras recipiūt dictionū compositionez lon-
gamq; et inuolutā: ac duriter aliunde translataz / amouent ab
epistolis splendorē: et demū ipsas lumine priuant Et facies re-
uera cum clarorū viroūz vestigia sectaberis. vt Ence lauren-
tius de valla: francisci philelphi / aliorūq; qui summo studio de-
cendi preceptionem amplectunt. que si feceris / et eruditus es-
se: et clarus poteris. vale.)

Narrat epistolas breues cuius-
dam nomine extraxisse

Nascens mihi vt arbitror / q̄ per tantū tempus nihil ad
huc ad te scripserim. presertim cū beneficia tua sint mag-
na in me: et quidem longe maiora / qm̄ dicere conuenit. sed se-
ordine deberem impedimēta edicere / putares minore etiā hac

epistola me satis fecisse. ea tibi ipsa modo exponeres / nisi cui
tate velle / nimias orationis prolixitates. opto pfecto persuas
si habeas / me non inmemorem fuisse unquam tui. verum propter varios
multiplicesquearent / non potuisse perficere. tandem reuera valeciore
factus / ac etiam alijs quibusdam involucionibus solutus dedi operam
quanta maxima potui diligencia petitionibus tuis condescen
derem. labor enim facilis erat / propter summam erga me amicitia
am tuam. confeci epistolas illas / quas etiam tuo nomine exten
si. maior etiam pars ipsarum brevis est. ita ut brevioribus ver
bis epistolare nomen retinere nequiverit. una me induxit ratio /
utpote cum innumera iam esset longarum epistolarum copia et
multitudo / succintas haberes non nullas. in quibus ameni
tas quedam / ac ingens delectatio cerneretur. et multos quoque ego
comperi / qui in succinctis plus rati sunt utilitatis accepturi /
quam in ipsis quelatissime se extendunt Neque in presencia hoc
ago: neque tam vacui capitis sum ut autoritatis reputari debeam
scire enim eas humiliter satis stilo conscriptas. versatimvero amor
tuis et dilectio / quam me prosequeris facit. spero quod fructus alii
quem inde capere possis. et quanta coniunctio nostra mansit
tanto studio: et vigilantia eas lege queso Nam una hec utili
tas tibi eventura est quod ex his modis scribendi mentis plane cog
noscas. quem si probabis: aut sequi volueris / non parum ad
eas res habebis incrementum. si omnia non placita fuerint / offen
das saltem ex pluribus pauca que suavitatem / aut verborum: aut
sententiarum afferunt / que novissime non mediocriter allucinant ad la
tinas litteras. equidem cum intellexero tibi esse iocunditati / orac
iones pro quibus aliquandiu fecisti verbum mittere curabo. postremo
quicquam plus cuperes: et demum expeteres cunctis tibi facere cona

Quadet latinis litteris inherere et a
caminibus figuratim cantus abstinere

Agasti ad te scribere aliquando. et id pfecto cunctis fecisses / nisi
tate res me impedivissent. noscis enim conditionem vite mee!
ac psecundo mea tibi cognita est. placuit itaque nunc ad te dare lit
teras / ne interdum diceres me inmemorem esse tui Nam te diligo. et
ut bonis artibus insudares quam maxime exopto. appello autem bo:

nas artes studii litterarū! qđ pleriq; in humanitatis nomine
collocant Magna tibi enētura est utilitas! si nō negligas Nā
Therēcij te audivisse comedias scio! in quib; tu maxie p̄ficere
possis! si opa nūc et vigiliātia incābes. magnanimū autē requi
rit hec disciplina: et p̄stantē hominē. imbecilles ip̄i: et depressi:
pedestresq; discipuli ab ea doctrina deficiūt Nec vllū suscipere
vnq; p̄fectū tales potuerūt. sed ingenii tui validū est aptumq;
ad cuiusvis sciēcie tractacionē. et p̄cipue ad faciēdie ratiōz Cu
ra igit̄ ne tibi desis Necq; iam poteris habere excusacionē Nā
in loco degis / vbi singule patēt facultates omiū sciēciarū. et
quidē eo tpe magis / q̄ p̄ceptores habes: professoreq; poetice
sciēcie. hunc cole: et dilige. atq; proinde ne resumptiones ei;
negligas magnope curabis Et quantū ego latinas litteras am
plecti conatus sum nō te latet. p̄pterea vt lingua fieret erudicior. q̄
te facere amplissimis verbis adhortor. tandē postea in p̄ficiē
dis epistolis p̄mprior eris: ad quasq; ecia sciēcias faciliōr. plu
rimū vero diligis iocūda figuratiui cant; carmina. velim p̄ceres
et nō tanto labore inhereres Ita videlic; vt loc; meliorib; refer
uaret: sonit; ille dulcis q̄ plurimos seducit nobilissimi ingenij
adolescētes. in hac fere vna disciplina sepeliunt. ac omēs alias
negligūt. q̄ nemo p̄bat neq; laudat. satis certe est / cū ita anō
habet carmina musice facultatis / vt ar; necesse fuerit scias ca
nere vel tenores: vel cōtratenorē Nō ui aūt te habere salue quod
daz! qđ et in Kempniz cecinim; in quo textū habui tua est po
tencia. te facio rogatur; mihi transmittere velis. presenti cur; ta
bellatore meo. et si qua alia haberes dulcis melodie simul inno
tates. p̄ quo recompensaz facere studebo Et quia nūccio quo
dam mihi significauit baccalarius romild; qđ non dum pecu
niam abs te habet. oro propter veterem inter nos amicitie con
iunctionez ipsuz expēdias. posset accidere multo maiore alter
vteretur familiaritate alterius / qm vnq; anteā. vale.)

hortatur ad studium litterarum et vt
mulieribus se non coinquinat

Digitant aliquando mi fautor de p̄sona. et vite condicio
ne Nā homo es et recēs: et optimi ingenij: atq; proinde

in loco iaz constitutus vbi in dies tua potest augeri virtus. di-
boni quibus in locis acius / qm in his vbi in manibus est:
in promptuq; omniu scienciarum exercitacio Nonne et id rec-
te dicim? esse in vniuersali studio? Nempe preceptores in eo
sunt in quouis facultatum genere. et si vltro: citroq; advertere
velis reperies passim sapientissimos viros in singulis quidez
et buris: et collegijs qui viam tibi quasi quandam qua tuiisti
me pergas ad aliora demonstrant. vni autem vereor / ne muli-
erum aspectus: virginuq; ceu angelicus te impediatur. scio re-
vera q; passio illa multis obstaculo est: ac ipis eia ingeniosiss-
simis. velim certe hec ipsa floccifacere! que conturbant inge-
nium: viresq; enervant! ac demum faciunt / vt proisus sui ta-
lis immemor est Nam comica sententia placet (vt est in enu-
tho) hominem ex amore ita immutari q; nec quisq; alius eum
cognoscat Non enim illa litteris demando aliqua nunc habe-
rem nota: aut iaz pnde / ab aliquo manifestata. sola apud me
suspicio est: et pia ammonicio ne fiat. atq; nunc maxime cupio
litteris insudare velis Imprimis vero generi preceptionis Ne-
q; te latet quid per hoc significo. copiam dicendi summumq;
eloquecie studiu. vt si te adiungas tali pacto coparare valeas
concinnam cultamq; et emendatam latini sermonis facundiam
Cetera omnia leuius: tum et expeditius complectaris Et nunc
illa ipsa non adipisceris nisi diuersorum scriptorum epistolas
carminaq; amore complectaris: et diligencia. tandem postea
poetarum et oratorum volumina perlustres In his eiaz faci-
dia et discretionis colligitur promptitudo. ad qua nunc quibus-
vis adhortor. vale.)

Narrat se scribere non potuisse propter
infirmiorem: et scolasticum laborem

Tatui in. cum eo tempore quando primum me hallis re-
cepi ad te velle sepiissime scribere. quibus eiam epistolis
putabam me obtenturum interdum litteras tuas! que mihi no-
parum Iocunditatis prebuisent. ac multis rebus ita prece-
dis plerumq; fuerim! vt incertus mei: ac anxius Et cum pro

fecto maxime: cum morbo grauiori deprimebar. quid reus
coniunctissime fauceor: onus graue est scolasticum scire saxi:
et infirmitate angi. sic enim incomoda simul: et infortunius co-
gregata semper mihi fuerunt et impedimento: et obstaculo. et
ut opinor valitudini mee plurimum obsuerunt Necq; volo qd
ista tibi obdita sunt: et occulta Nam procopio comisi (quan-
do celebritate sancti mauricii peregrin?) nomine meo salutem tibi
diceret Is ceseo luce dati? exposuit qua vteret fortuna. vix iam
sanitati paulisper restituit? placuit vehementer te alloqui scilicet
vincula mea. ut plane intelligas me non esse inmemorem tui. quip-
pe ab ineunte etate / nihil plus cordi erat / qm qui me amat sane
scire possent se non minus diligere et obseruari Tu vero cui? tan-
ta sunt erga me officia: et familiaritatis signa / quanta vix di-
cere queo! multis alijs in rebus: in hoc autem precipue quod
me ad humanitatis studium prouocasti / non immerito me
plurimum tibi debere cognosco. sic enim habeto / qua in re vn-
qm possem aut tibi placere: aut tuis summa opera laborare:
et industria perficeret Necq; secus eam rem aggredere: atq; fa-
cerem si de fortunis meis contenderem. propterea qd tam ami-
ce semper / tuam in me humanitatem: ac aperte demonstras-
ti Ceterum cum diu priuatus eram iocundissimo sermone: et
presencia tua / velim nonnunquam ad me scriberes. ut saltem que-
te vnus animo: menteq; gero intueri ex litterarum officio queat
et describeres mihi prorsusq; enodares secundos tuos quosq;
eventus. vale feliciter.)

Bogat magistrum ut discipulum
sibi commendatum habeat

Vit mecum prefectus opidi Konnetim retulit commissis
se reuerencie tue (vir prestantissime: atq; optime) filius
suum. rogauit is apprimae dominationi tue scriberem / ipsius
applicatum haberes ad studium. veretur certe et quidem ve-
hementer ne seducatur. sciens plerosq; adolescentes ad vicia
prodiores qm ad virtutes. huic vero respondebam ut / omne
amoueret suspicionis scarpulum. tanta esset reuerencia tua

et sagacitate praedita: et prudentia / si quisquam nunc adolescentiores
ipsum abhorre a vicijs ac inutilibus rebus posset / tu ille im-
pudens esses. atque etiam tantam haberes existimationis aucto-
ritatem / ne quisquam precationibus tuis non condescenderet.
quando enim ad gradum aliquem promoveres. quibus ita enar-
ratis vir ille humanitatis plenus hilarior factus. et si antea pre-
catus ad te scriberem: tum multo vehementius Neque vero un-
quam verbis indulgit / quoad spondebas / et dominationi tue:
et filio suo litteris mandare Et quaquam honestissime magister
minus tibi notus sum: nullumque meritum antecesserit / cuius
ego gratia petere valerem / scio tamen: ac plane intelligo om-
ni te honesto rogatum acquiescere! propter maiorem quam prete-
fers vite integritatem. oro igitur praestantiam tuam / quibus
possum: et profecto amplissimis verbis / iohannem discipu-
lum tuum commendatum habeas. applices ad bonarum ar-
tium disciplinas! ut cum tempus complerit: lectionesque ac exercitia
signia baccalariatus suscipere possit. et si quos habere inepros
ipse mores castigationis freno cohibe: ipsique coherce. quippe
genitor eius / cum per magna munitus sit honestate: tum ad
refundendum promptissimus. ita quoque se habet / ne unquam
ingratitude aliqua arguatur. Neque egraeferas suavisime.
magister quod te singulari numero appello. equidem notum tibi
est: atque apertum omnes maiores nostros ita scipsisse. et ma-
iorem hac una re honorem tibi ostendere putabam quam si plu-
res modo esses demandasse. vale feliciter.)

Suadet ut magistrandus
honorem magistris faciat

¶
Viduo te apparuisse aliquem in auditorio! ut paratior
sis ad magisterij gradum! de quo plurimum et gaudeo:
et letor. nec voluptatis res mihi minus illa foret allatura / quam
si prosperitatis aliquid futurum sentirem. opto tibi secundam

fortunas: et ex sententia euenire / que inoptas. sed magnopere curandum est ut benignolentiam magistrorum: et quidem plurimum compares. quod utilitati est: et vehementer conducit in eo negotio. scis quo pacto me habui: cum primum me submittere cogitavi. potissimum autumabam favorem multorum acquirere! quoniam antehac non pauci erant / qui me odio afficerent / propter subtilissimi doctoris viam. Tectum magnipendas parvulam pecuniam! si quando in balneo fueris: aut in collatione quadam / ita eos tibi reconciliabis! qui prius tibi nocere studebant. atque id merito facies. equidem si pensare volles dignitatem illam et magnum donum / intelliges iam omnia que fecerimus / minus esse. et dissimilia. cerne alijs in rebus. nam si tractandum est: vel a popularibus quippiam extorquendus ut quo non tanta vis est / none summo studio elaboramus: ac sepius corammpamus muneribus: ut nobis benivolenti sint. ea autem in re / cum a preceptoribus nostris insignia suscipimus preclarissima / quis dubitabit dignum et reuerentiam ipsis: et honorem ostendamus. ego certe plus gratie illis habeo quibus adiutus ad hanc excellencie virtutem / quam parentibus qui me genuerunt. hi corpus: vitamque dederunt: ut vivere possem: illi mores: et scienciam / ut bene vivere in forma verunt. postremum id quantum prestat priori neminem ignorare censeo! qui vero animi iudicio utrumque iudicet. omnis autem sermo ille eo pergit / in veneracione habeas ipsos illos / qui te promouere debeant. video autem multos inmemores beneficij! quorum omnis ratio huc tendit / ut carpant verba factaque superiorum. hi similes sunt Terenti! necanti preceptorem suum. et ut ego opinor indigni sunt alicuius gradus Cura optime fauor humiliacionem pre te quandam feras! qua longe plura efficies. quam si omni pompa: atque ambitione incederes. et videbis singula tibi fore profutura. vale et prope diu tecum fueram.)

Peruadet in vniuersitate degenti litte
ris adhereat ne paterno priuetur presidio

Uixi a patre tuo mi iohannes te esse cum magistro et
viro et quidem modestissimo. quantum mihi placet vir
ullo possem sermone explicare. interloquendum vero magnā
reulit sumptus pecuniam / quam pro te / et in particulari stu
dio exposuit: et nūc in vniuersitate Neq; sibi difficile: aut du
rum / tibi esse presidio / duz virtutibus optimis artibus rectis
q; viuendi preceptis insudes. sed veretur ne in cassum defluat
subsidiū hoc. et cum sis hilaritate plenus adolescens: omniq;
gaudeo / ne forsitan te subduceret / aut enormes iuuenes: aut
mulieres. q; si contingeret certe auerteret genitor tuus manus
a te! neq; vnq; deinceps potiri posses iuuantine eius. fac pro
pterea omnia sic ordines / siquando ad patriam venies / ecia
si velint vel sacerdotēs. vel ceteri qui litteras nouit vico te da
re / tu statim possis tuus defensare et tum maxime efficies / cū
cura: et quidē diligenti inhereas lectionibus: atq; exercitijs: et
potissimum resumptionibus magistri tui. ita te accingas oio
promptitudine quadam / vt nullum sit verbum: neq; prolo
quatur aliquod a preceptore tuo / quod utilitatem tibi non sit
allaturum Neq; etiam minus amare debes magistrum tuum
qm studia. ac postremo haud secus diligere / qm parentes. mul
tum hec pietas confert studio. vnum vero est / q; imprimis te
advertere velim: ac animo d: num volere! quantam in se
habet maiestatem latinus sermo. hoc iam ea dico ratione
Nāz plures iam reperiuntur baccalari / quos ea deficit precep
tio! et a beanis interdum de bachantibus (prope dixerim insa
nientibus) capiuntur! tametsi edocti sūt in ceteris disciplinis
Incumbe igitur gramaticis: dialecticisq; proprietatibus. qui
ad gradum pertinent Nec vnq; euasienem habere: aut exar
sationē possis! propterea q; vitam agis cum viro pedito qua
uis virtute: ac doctrina. et proinde quoq; consuetudine dum
sapat attinges latinū ydeoma! si vel raro: vel nunq; in vigila

rem pronumpas sermonem. ludendo sic proficies. bonus iste
ludus est! de quo virgilius inquit Ludere que vellem calamo
pernisit ageſti. equidem ipſa illa ſi curaveris magnam adeptus
eris: et ſere ſummam eſtimationis laudem. atque etiam tan
to honore et parentes tui: et omnes amici: tantoque amore proſe
quentur / quantum nec tu quidem cogitare auſus fuiſſes. va
le optime adoleſcens.)

Narrat quā graves febres patitur

Cuſberem ad te infirmitates meas! ſi doloris admitteres
magnitudo. tam graves enim paciōr difficileſque febres /
ut morte ipſa dempta vir morbus aliquis eſt qui tantum cruci
atur afficit. premit me: ac torquet / calor acutiſſimus ſepius p
ſpaciū decem et octo horarum. quid futurus ſit deus novit
hec te ſcire volui! quia ſcire cupiebas. Vale mi amice: ſauſtor
ſuauiſſime.)

ſcribit propter antiquum
amicicie munus

Illatorem te litteris meis vir preſtantiſſime Neſcio autē
an tibi acceptabiles ſunt epiſtole mee nec ne. qđ cū ita pre
me dubium quoddam ferebam / memini familiaritatis inter
nos noſtre. que cum quōdam incepta ſit / ſpero ipſam indices
magis: ac magis augeri. equidem ille mihi animus eſt / ut
quos amore complexus abſens non minus mente gero quā curā
coram vitam agam. dignitatem tuam domine ſuauiſſime: ac
quod optime rogatam facio / quod te meis alloquor litterulis inter
pretari velis in melius. quod et ego de tua in me humanitate
et beniuolencia quidem non diſſido. ſac ut bene valeas.)

Placet religionis commendatio

Luxuriam ammiratiſſum. et iocunditate affectus quā
do perlegi epiſtolam tuam quam ad me conſeciſti. fuit
enim ſanctitatis et magnorum doctōrum: ac etiam ſanctiſſi
morum virorum auctoritatum plena. vidi plura precepta di
cencia ad beatam vitam: et ad indefinens gaudium equidem
ſi antehac religionem / nunc et in poſterum diligere non ceſſa

bo. exposuisti mihi anime pestem! que vitam eripit sempiterna: et lucrum ac artificiam affert. iter unum demonstras! quocumque proficiscar! atque mortuum hunc evitabo! quod est religionem amplectar: vitamque induam! que observantiam colit saluatoris nostri ob amorem. quibus litteris tuis vehementissime animum meum incendiisti ad vitam spirituales. quoniam in suo quisque statu salvari possit/ id tamen cerno ut religio! sa tractatio / est velut semita directe ducens ad portum. si quando fluctu sum iam navigavi in mare Cum sol elucet quando tenebras peccati / vigore penitentie delemus. omnemque carnis voluptatem abiciamus. hoc quidem nullibi caucius efficitur quam in monasteriis! in quibus fratres inter se / pace concordia: summaque dilectione vivunt. illic mundus vincitur: coercetur propria voluntas. libido extinguitur. silet inanis locutio. illic celum contemplatur. creatoris nostri gratia speculatur. perdiscitur philosophia / que corruptione caret: ac demum mortis timor superatur. o claustrum thalamum divinum / quod summus possidet celorum rex. o tentorium israhel contra hostes erectum. o celeste ierusalem beatitudinem conferens. o paradysum voluptatis cuius flores speciem ostendunt leciorem: et farraginem prestant perpetuum. quippe hoc in habitaculo expiata mens pre se hilaritatem agit. cantica prophetarum depromit! que omni plena sunt dulcedine. evangelizantes respiciat: cognoscatque divina mysteria! que indies ad felicitatem preparant. nam cum ea ita pensata nimirum abhorresco! ab his quidem vilitatibus in quibus degimus. videbis. **¶** Titulum / quem tantopere adhortaris honestius negotium attigere: et mutaturum vitam in qua nunc est. verum id contueri quoniam necesse est. ut quam diligentissime perspiciat / ne penititudo sequatur. tunc tamen dominationi gratiam habeo perpetuam huiusmodi litteris me mones. maxime certe te diligo: et omnes fratres monasterii vestri. utinam omnes valerent. deinde quosque qui bono interdum verbo mei memores sunt / salutabis nomine meo. dominum priorem imprimis / qui sum

nam mihi humanitatem ostendit. deinde dominum franciscum! qui me saluus esse iussit. vale optime Ieroni fautor suavissime.)

Scribit vni si pollicium statum habere velit in scolis / quāprimum veniat

Visitit assiduis precibus te ut assumem dominus lāper tus! qui multa necessitudine mihi coniunctus est. et quā tibi pollicatus sum si qua foret vacancia / primum esses quē substituerem. accidit vero ut quosdam alios baccalarios constituerem intendo Tu siquam nunc haberes mentem statum huiusmodi assumendi quāprimum aduolares / ut de hac re pauca in medium: atque in apertū duceremus Ego propter spon sionem quam tibi fecerim: rogatusque mihi amicissimi domini prememorati te assumerem. quod et tu si taliter institutus es fac adueniendi spacium ne differas Vostri enim multitudinem esse baccalariorum. vale!)

Inuitat conuentum ad sororis nuptias

Optio viri eruditissimi: atque optimi / eos quidem quos coniunctionis vinculo mihi copulatos intelligo / esse cum in ceteris solennitatibus meis: tum vero in his / quas gaudio atque etiam hilaritate perficiendas duco. et eo certe fortius / quando ipsa illa res cuius gratia sit in totius vite cursu vix semel patitur. cuiusmodi primicie sunt nuptiae: ac alij actus / in quibus insignia non nunquam virtutum sumuntur Itaque cum non preter consensum meum soror mea cuidam copulabitur: Nuptiae quoque more solito erunt: atque instituentur die martis. ad quas que cum venerint vsu quisque suos fauore coniunctos recipit. proinde cum preter dominacōs vestras paucos intelligo mihi magis amicitia amicos. facio igitur rogatos vos ut vos amplissimos / ea die quam paulo ante memoravi / decore splendidasque facere eiusmodi nuptiarum celebracōnes praesentia vestra velit. Equidem nihil honestius in ea tum festiuitate existimo: nihil dulcius: iocundiusque potest euenire.

qm̄ virtute predictos mihi aſtare: mihiq; ac meis congraudere.
Neq; reuera min⁹ ad me / et ſpectare: et pertinere cēſeo / qm̄ ſi
de meis negocijs ad me ipſum pertinentibus ageretur. quan-
ta cuiq; ſit charitas in ſorores: inq; propinquos fere omnes ne-
minem autumo quem lateat. facite enim viri preſtantiſſimi
et fiducia erga me veſtra eſt. et reddite acū illuz feſtini dres dig-
nitatibus veſtris. et quo vnq̄m ſtudio: maximoq; animi co-
natus / aut ſimilia aut maiora efficere queam faciam ſemper:
ac cupidiſſime. valete.)

Epistoła narrans quendam
propter peſtis timorem receſſiſſe

Tenim valeo. et ſi pariter tu valeres equidem gratulari
quid enim ad ſcribendūz potius occurrit eo maxime nūc
tempore: quo quiſq; hominum vehementiſſime timet / cum
alijs in locis: tum hallis ubi peſtis iam expertes non eſtis. ſcis
enim cauſam propter quam ego diſceſſi. Nam et mortum il-
lum metuebam: et ubi ſcola poſita eſt ſetor haud quidem par-
uus exiſtit. et tu quemadmodum arbitrari concipio comple-
xionem meam non ignoras. aperte ſunt tibi infirmitates mee:
quot et quante perpeſſus fuerim. Et certe in eſtate quando
apud vos ſcholasticū pūmum onus prope dixerim ſarum
collo impoſuerim Et proſecto longum ſacurus eſſem ſermo-
nem / ſi ab exordio deberem ad terminum uſq; exponere / qm̄
grauiter tuliffem me infirmitate torqueri. et non inſudare his
rebus quz ad officiū meū ſpectabant. atq; eciam vt poſtea
experientia noueram fui non ſolus qui fragilitate afficiebar.
verum eciam qui ſuccedebat debili⁹ tunc nature proſus ex
mortalium vita migravit. que cum animo repetere ſoleo refor-
mido certe / nā et tu interdum reſiſtere non poſſis. que cū mag-
nopere timeo / clamavit ipſa illa quā contraximus amicitia /
inſuper amor quem in te habeo: ſummaq; charitas tui nō ſim
inmemor. ſcīo enim qm̄ ardenti dilectione me amplectere. et
vt veritatem honorare videar / nihil eſt q̄ eque ac ſtudio cura-
re exiſtimo qm̄ qui uis intelligat qui me amat ſe non minus di-

ligi et observari. opto ideo dignitati tue valitudinem inde
finerem: omnibusq; fratribus tuis / non minus opto. pono
flagranti animo expeto mihi ut renuncies qua forma gau-
deas. ut quem te unum maxime a deo sancti esse: atq; incolu-
mem intelligerem. si acquiesces petitioni huic mee efficies ut
plurimum tibi debere cognoscam. siquidem in ea re pauli tui
non obliviscaris! cum divinis officiis incumbas. et pro ipso
deuoto oras. Vale et omnes fratres tuos qui memores mei fue-
runt nonnunquam salutis verbo alloquere Iterum vale.)

Corrigit obscure scribentem

Idi litteras tuas: quas ad me pro cantoratus statu scrip-
sisti Et quoniam ultro citroq; eas ipsas legissem vix ullam
potui animo complecti sententiam: ac plane intelligere. tam
sicce sunt fere omnes: atq; exangues orationes tue. et nisi can-
tor meus clarius manifestasset haud quidem tibi respondisses
tu dabis veniam qd illa stili officio nunc desigmo. quia correc-
tio amantis et utilitatem praefert. et amici munere non caret
clare enim scribendum est: ut legendo amenitas sit. iocunditasq;
atq; in intelligendo nilta succurrat difficultas. poro ut benigno
illa pieq; depingebas / ita et tu quoq; pie suscipias. et de hoc
satis. laboras pro statu: et ut te assumam rogas Nescio certe
quid respondebam. existimabam cantorem quem nunc habeo
diutius manere: atq; adeo expectavissim. nunc quandoquidem
ipse statum suum mutaturus / necesse est ut alius succedat. ce-
terum nonnulli sunt / qui dudum conabantur nancisci. et qui
baccalariatus insignia suscepunt. eas obres nihil certi: nihil
sumi scribere valeo. quid tamen animi fuerit / non multo post
quando casus nuncium praestiterit significabo. vale et parce
illa tam graviter scripsisse Nam in profectum si prope consp-
ites pergant Iterum vale.)

Epistola suadens ut neq; vanita-
tibus se neq; mulieribus involvat

Et functus es optime adolescens: et baccalarie suavissi-
me patris amenitate. ad decursum nunc temporis satis

longum. si una et studiū tui et virtutum exercitacione usus fue-
ris bene est. Neque enim nūc dubito quin ea nō obmittes / que
ad excellenciā vite pertinent. et sane magnitudinez prefe: et dig-
nitatem agunt. equidem a me sepiissime audieris: et quidez ip-
sa esse / que hominē extollunt: et omniū preclatissimum red-
dunt. que si iam accipere paratus es: et ipsa illa sequi / scies
fructum indefinentem. quid vero moturus venio / paucis re-
feram id videlicet vnum / sciencijs bonisq; disciplinis labores
impendas. nec quicquid tam arduum sit / a quo propter diffi-
cultatem abhorrescas! cum ex eo ipso doctrine incrementum:
aut aliqua utilitas sit euentura. nō seducat te ut abstrahat que-
so illorum sermo / qui dulce nihil reputant nisi vanitatem: et
que oculis externis appatencia intuentur. ut illi sunt qui vel
ludo insistant: vel libidinem auctis rebus preferunt. saluos
se putant. quando mulieres amplectuntur. talis est prophano
vī condicio: et illoz qui a proprietate sapientiē longe recedunt
tu fac ut cepisti lubrica illa! et que illecebras in se continēt flo-
rifaciendo. dabis operaz ut adipiscaris recta viuendi exempla
comprehendasq; optimarum artium tractacionem. in quib;
decor omnis est ratiōisq; amplitudo. ac de illis si quando ad
me veneris apercius loquar. magno eciam gaudio affectus
eram / tum cum consanguineus tuus (qui has tibi presenat
litteras) retulit te interdum ad me venire. exultarem leticia: ac
subinde curarem familiam patris inuiserem tui. itaq; vnum
si tibi cordi est: atq; eciaz tu oportunitatē scies quandā / ob-
secro aduentum tuum non differas. verum adules cum ami-
co tuo. et quam mihi debes pecuniam tecum afferas. scis enī
pauperem me esse et velut positum in maxima inopia. propter
debita ad quē quondam me inuolueram / quando ad magiste-
rium me applicaui. et quibus vnq; rebus tibi complacere po-
tero nihil obmittam. vale.)

Agit gratias pro honore sibi ostenso

Agit me summa quam in te habeo dilectio vir optime et
ellentisq; magnificencie / illas ad te scribo litteras. nego

cium arduum nullum est impellens: nullaque necessitas inter-
ueniens. sed ea ipsa iam dudum mihi a te facta reuerencia! suo
currebat ammonicione quadā incitans illis tibi litterulis meis
alloqueretur Itaque coniunctissime magister summo opere cupio
te quā maxima gaudere validudine. atque etiam queque sint
spectancia / et ad corpus: et ad fortune res secundas: et ad ani-
mi vigorem opto dignitati tue ex sententia euenire: equidem se-
penumero cogito quo pacto prestantie tue pro his quidem ip-
sis honoribus quos mihi ostendebas tibi complacere. at quo
quo me verto: et quam vniūq̄ inspicio facultatem meam / nihil
reperio quo recompensare possem. atqui vehementius cogno-
seo me tibi debiturum! quod illo tempore quo beneficencie mi-
nus abs te susceperim / nihil ante aut reuerencie: aut honoris
effecerim. congruum tamen fuisset: amicumque: ac consenta-
neum et veritati: et honestati exhibuissem tibi! propter virtus
tum insignia! que tunc adeptus eras. sed defuerunt quibus ego
perficere deberem: tua vero dominatio nihil obmisit! quāquā
ad te nō pertinebat. atque ideo humanissime magister sic de me
habeto quibuscumque potero negocijs aliquid utilitas aut rebus
confere: aut obsequiosus videri / darem profecto operam / re-
maxime officiosus viderer. cupio etiam videre aliquando dig-
nitatem tuam! et contueri prospera ne sit fortuna. vale prestan-
tissime magister.)

Rogat magistrum ut adolescen-
tem in domicellum assumat

Dixit presencius ostensor coniunctissime magister virque
multarum litterarum scribere dignitati tue: atque etiam preces
pro eo facere. cupit enim et eiusmodi prepositi est / se velle gere-
re discipuli tui. fuit anno elapsō meā: ac proinde existimo
reuerenciā tuā eundē agnosceret. et quia officiosus hīs pntē satis
quod humani: multaque mihi ostēdit benignitatis munera. et quid
quid adolescenti efficere valere pntur causa / libētissime pficeret

cum ea quidem ex te commodum ipsis aliquod esset eventum
ac ideo suavissime magister. preceptorq; optime supplico domi-
nacioni tue illum ipsum ad te recipias: ut domicellum tuum
pro competenti pecunia. ita videlicet / ne aut ipsius esset ag-
gravatio: aut damnum tuum negotium tale contineret. pa-
ter eius artifex est. manibus nutrimentum acquirit. cum sa-
men ad promotionem / quod iudicio tuo et valido: et gravi-
terlinquo aptus videretur domuz haberes: atq; adeo honestu.
fac enim vir prestatissime: atq; optime / ut mea in te est fiducia
utq; adolescens sentiat scripamulam illam sibi profuturam
est enim probus / nullis vanis negotijs circumamictus: ple-
tiusq; studio adhaerescet: ac plane insudabit. et si quando qui-
diciores essent ad te ut se reciperent possem persuadere facerem
diligentissime. vale optime magister.)

Consolatur oppressum a fortuna

Vicina tua in me amicitia: et singularis quidem amor
efficit quod hoc tempore ad te scribo Illud certe perma-
gnum censeo facultatis nostrae munus / quos amore observa-
m? / ut nulla tamen remota sit loci distantia / quin eos alloqui: at-
q; adeo poterimus et in ipsorum rebus secundis gratulari: et
adversis condolere. scio autem fortunam tibi non esse omnino
prosperam. de quo quidem (ut audio) haud parvam conce-
pisti tristitiam. velim profecto mi baccalarie suavissime / mo-
destam animi complecteretur. Cogitates quoniam bona illa
non nostra sed fortune sunt. que dum vult ostendit: rursusq;
auferit. at ut verus fateor: et ut in antiquissimis legimus co-
dicibus / nulli fortuna diu blanda est. ob eam causam sagacis-
simi homines / quibus magni est in sapientia nomen / spon-
te que fortunam dederat abiecerunt. quis vero resistere potest?
sapiens Is vero qui virtutibus labore impendit fortunam repen-
diare queat Te igitur monitus venio / ne angoribus succum
bas / qui hominem opprimunt. et sepe numero ab eo qd honestu
est alieni reddidit. cogita qd multi a fortuna breuiter / in studijs
disciplinarum vite splendorem compabant: quos neq; fortune

emeritas auferre potest: neq; hominum malicia labefactare.
Insiste iaz bonis artibus. sequere rectis viuendi exemplis: vir-
tutumq; pulchritudinem ammirare. cum ea consequeris que
sempiterna sunt: et nullo casu variantur. spero prope diem te
cum fore. et quibus in rebus utilitati esse possem perficiam de-
ligentissime. vale.)

Manifestat manum a scribendi ratione
propter alterius tarditatem abstinere

Esquebaris mihi sepius meis vt te visitarem litteris. ab-
stineri paulisper manum a scribendi officio. cum multis
rebus: et fere infinitis essem prepeditus. tum quod apparuit
mihi te habere ad dicendi preceptionem remissiorum animum
quam quondam habebas. scis etiam mi fautor quociens fla-
gitabam saltem ad me vulgares conficeres epistolas tuas. tan-
dem vero eo perueni est / vt si a me trinas suscepisses litteras
non vnas vidisse e manibus tuis evolare. profecto apparuit
noua acceptam tibi esse scriptiorem meam. sed non immemor
sum quanta fuit inter nos amicitia. eamq; ipsam nondum ar-
bitror esse extinctam: aut deletam. summa tamen me tenet am-
miratio / quid rei sit: quidue tam grande negociuz / vt scapi
vincula tua nequis me salutare. censeo vite tue tractaciones me-
mus esse futeocosam / quam mea est Equidem alia res est te im-
pediens quā interloquendū interdum protuli in apertum. ve-
rum ne offendas dignitatem tuam / illa que scicio preterire pu-
to. at si quando simul fuerimus de hac quoq; tum re maiori li-
cencia tecum loquar. hoc saltem explico si verum concepi reb;
te esse multociens inutilibus circūseptuz Tu si voles ad te vn-
qū scribam / fac vt videā litteras tuas. et nunqū manus mea
cessabit. nunqūq; conficiendi calcem: ac plane terminum po-
nam. vale.)

Scribit enim vt quem diu non vide-
rit possit interdum alloqui litteris

Abitor vir prestatissime: atq; optime: qūqū ad te litte-
ris mando parum tibi cognituz esse / aut nomen meum:

aut personam. at si memoriam reuocaueris nomen tenes. per
sonae autem cognitionem haud facile habueris Nam ut verum
dicam / in cursu vincti annorum nulla me huius recordatio quod
vel faciem tuam uidisse: atque ut opinor / si casus aliquis te ut vide
re se offerret / nisi coniectura quaedam faceret / dominationem
tuam non agnosceret. sed quid est (dixi boni) quod litteris sig
nifico. certe nihil aliud quam me gratulaturum tui quod vnus es
contemporaneis meis quem virtus meritisque extulit. et quasi splen
dorem quendam ceteris fere ad intueendum collocauit. cupio
te videre: et animo quidem flagranti: et iam dudum hoc quo
que desideravi Nec mirare. nam fama crebescens sepe numero
non solum incognitas: sed hostes interdum in fauorem redu
cit. equidem cum et ipse masinissam scipioni fecit amicum: li
cet prius aduersus romanos esse consueuerat sic etiam latro
nes litteris in exilio scipionem gliscebant conspiciari: tamen si
omnium hominum hostes extiterunt. ac praeterea virtus ipsa
multam efficit. parit amicitiam: gignit fauorem. bonos co
pulat: animum nobilitat. vicia effulminat. praestatque rectam
vivendi viam. an te virtute munitum predico ex hoc intellige
Nam neminem eleuat hominum extimatio: atque adeo sapien
tiam ni fulgor ex eo virtutis reluceat: suscepit te esse facundum
eloquentem virum. at dicendi preceptio ex intimis fluit sapien
tiae fontibus: ut maiores nostri elegantissime fecerunt praefuisti no
tariati / ciuitatis satis famose. et item in maiori iam digni
tate constitutus. quod magnum mihi argumentum est te esse pre
ditum quauis et ratione: et elegantia Nam quem superio
res nostri extollunt / praesertim cuius omnis generosus non est /
oportet ex eo splendescere veluti iubar quoddam virtutis. nec
existimas obsecro assentacionem me observare: quod vicium
vehementissime detestor Non enim loquor ad gratiam: neque
ad therenciarum obsequium: nec etiam gnatonium munus
mihi vendico. verum quod litteris depingo facit ut maiorem

ad tuam habeam dignitatem scribendi occasionem. profecto
ratio nostra est et quod maxime ad litterarum studiosos perti-
net si velint sine causa necessitate retinente scribere valeant. et
cum ad ceteros veloces habeam manus / calamum quasi vo-
lantem / autumabam reuera non omni carere officio scilicet
cula mea te alloqui. tuus est vir magnificentissime / bono ani-
mo recipias. interpretari scilicet in partem meliorem. maxime qui-
dem quod latine litteras confeci. siquidem ad me peruenit / te alie-
quando usum fuisse hoc conficiendi genere. atque ideo oratam
facio magnificenciam tuam si aut sermonis ex indisposicio-
ne: aut condicionis forma litterarum non nullam conciperes
displicenciam / non e mente sinistra orum id existimes / sed
ignorancia quadam vite. ac consuetudinis tue: scripsi leilo-
ch pariformiter latine! quem certe fama multorum clarum: illis
crenq; facit Nam scitum est quod quondam optimis artibus
multum laboris impendebat. neque enim credo quod aut sibi: aut
prestancie tue ingratum fuerit Nam licet ceteris quibusda-
nis negocijs tractacionibusq; applicatus / inuisere tamen stude-
at ac postremo ex te cupio. minutis salte; litterulis scire / qua
gaudeas fortuna. qualis sit valitudo tua. et si placuerit scri-
bas vulgariter Non enim minores sunt apud me potestis vul-
gares littere quam latine / si ornate sunt: et benedicendi preferunt
diligenciam. quas tu conficis ornatissime Ceterum quod singu-
larite nuncupo numero. et fortasse modo preter huius seculi
etatum: et consuetudinem. scias me in hoc morem sequi tra-
ditissimorum virorum! quos et nostra veneratione: et vetusta
etetas. hoc pacto scripsisse video ciceronem meum! a quo di-
dici. hoc pacto quintilianum virum illi litteratissimum: hoc pac-
to denique omnes priscos mandasse. Grecos hebreos latinos
non solum gentiles: verum etiam eos ipsos qui ecclesie: ac reli-
gionis nostre colline sunt. video in hoc genere esse. augustinum

lactantium ieronimum aprianum basilium / qui cum divi-
num eloquium auro argentoq; eloquencie vestierunt semper
singulari vti sunt numero Nampe decorem nos maiores: lau-
demq; et dignitatē attribuimus / qm̄q; pluraliter loquamur.
de hoc satis. valeat dignitas tua feliciter.)

Consimilis epistola ut precedens

Uod ad te scio nlla me cogit necessitas. sed amor quē
cum in omnes habeam qui ad virtutum cacumen ascen-
dunt: tum in eos ipsos / qui mihi coniuncti sunt / aut fami-
liaritate aliqua: aut patrie cognitione. scio te mihi contra-
rium esse et qualis quondam tua fuit vite condicio memorie
tradidi. insudasti optimis artibus. quantum fragilitatis ex
ingenio apprehendere potui / libros plurimū amasti. sed lon-
gum nunc tempus elapsū est. multi anni preterierunt: in
quibus nec unquā faciem tuam viderim. audio nunc te con-
templationis studium postposuisse. traditūq; esse republi-
cē: in qua profecto multo maxime virtus tua ingenii racioq;
manifestetur. optimum factū est ne sapiens veri investigatio-
ne a rebus agendis abducatur. virtutis enī laus omnis in ac-
tione sit maiores nostri romanorum clarissimi fecerunt. cense-
bant enim nihil esse quod ad bene beatq; vivendum plus con-
diceret quam colere pietatem: et iusticiam in republica. ni-
hilq; huic principi / qui omnem mundū regit deo / quod qui-
dem fiat in terris acceptius. sed miraris utpote / quod inō
ad te litteras do Nam ut verum fateor / neq; mihi plane sua-
dere / an ullam habeas noticiam mei. at nominis memoriam
te retinere arbitror. sed persone an quampiam habeas cogni-
tionem non v. deo. at mira res tibi non appareat. nam isse mi-
hi vite modus est / ut multis scibo / quos ad virtutis gradus
proxime scicio accedere. te fama hominum extollit. faciendū
viriū: valentemq; in causis: contraversis proclamant. certe
gaudium mihi est: singularisq; leticia / quando talia suscipio
imprimisq; de eadem terra: opidoq; sumus. cupio videre vul-
tum tuum: et locum in quo es Nam gentor meus in eo nat

est: atq; educatus et ita quasi quedam specialis mihi vrbendi
est inclinatio. dabo operā / vt si quando / a negocijs me remis-
sionem faciam opidum intuebar. et non pretermittā quin pre-
stanciam tuam conspecturus veniam Tu dabis venia; vt ho-
nestissime si preter morem fortasse fuerit tum latine conficere.
Nam reor tibi complacitum iri / quandoquidem non parum
latinas litteras complexus. sed quid abs te postulo / vnus hoc
vt paucis mihi scribas: innotescasq; valitudinem tuam. fortas-
nam et quidem secundam. pro qua tua in me beniuolencia me
tibi debiturūz semper cognoscam. neq; precor egresferas / q; sin-
gulariter te appello Nam in hoc tullium sequor. aliosq; preda-
tos viros in dicendi preceptione. vale.)

Excusans se de opinione alterius
et quod binas litteras non acceperit

Vbius tertius / suscepi litteras tuas In quibus altera lu-
ce binas me accepisse forsitan litteras a burcardo comme-
mores quas mihi tum miseras / et in rebus expediendis tuo no-
mine quas suscepisse debuissim / negligentem me arguis. res
mihi aliena est: et prorsus ignota Nulla enim a te habui scrip-
tam epistolā / preter eam quidem ipsam / quam in oracionib;
ac in volumine oracionum impositam cum libro ipso accepi.
nihil enim / neq; de negocijs tuis expediendis / vt comemoras
Neq; de binis litteris mihi constat. neq; certe ad me peruene-
runt. videas tu si quas scripseras / quo migrarint Tum miror
qua ducis fingendi delectacione / quod burcardum hospi-
tem meum nuncias. aut quid hec noua sibi velit excogitacio
gradus est: et velut iter ad suspicionem. neq; ad quam partem
interpretar plane decreui Tunc venio ad aliam accusacionem
in qua insinuas me velle querendo te: non scribendo vincere /
mittendis epistolis. primus es qui victoriam illiusinodi conse-
quebare. censeo enim q; multo celeriores manus habeo qm tu /
dum de dictandis litteris certamus. ceterum vt arbitror si alia
tibi succurreret scribendi ratio / illa obmitteres. cupio tamen
quinquid rei fuerit: aut quo nūc spiritu sis perducus velis de

clarare. vale feliciter.)

Narrat q per fratres sibi missa epistola p dita sit
Cripsisti ad me forsitan per fratres illos / qui minores de
obsequancia appellantur. qui monasterium in tempniz
incipiunt. sed ipsi quidem illi epistolam amiserunt. dixerunt
tamen / te scripsisse / qm̄primum a scholis liberarer / te visitari
venirem. miror que causa sit Nam dicebant vt nullatenus ob
mitterem / quin vie me exponerem. scias me absolui a scholis
ipsis Sed velim qm̄primum posses / vel per nuncium presen
cium: vel per alium quencunq posses. rem mihi ipsam signi
ficares. vt cognoscere valerem: ac eciā plane intelligere vti
lis esset ne an ardua causa impellens. et quo ego possem vnqm̄
modo / complacerem tue in me societati. vale.)

Scribit constanciam velle pre se ferre

Si multa interloquendum inciderunt cum in gymnis
fueram nunc cū monachis conferens: nunc cur quibus
dam alijs / nullius tamen / aut rei: aut hominis tanta frequē
cia incidit memoria / quanta certe tui Neq paucis iam com
prehendere possem calamo / cuiusmodi plerunq iudocus sil
lanus mihi a te prolata retulit dicta. que vt scio fere omnia
in utilitatem meam pergencia Times vt percipio stabilitatem
me non habere Non miror. quia maximam omnes facilitates
in his rebus ad faciendum pre nobis ducimus. et postquā ip
sa ossibus inheserit: nihil potius qm̄ cedere furori. veritamē
viam me agnosco. atq eciā qua ego ratione constanciaz re
tineam summo conatu cogitare soleo. censeo autem tum forti
tudinem amplecti / cū me ipsum prestitero rationi mee obe
rentem. videbis me a proposito nō discedere. tu vero tuis in fac
tis erga me / quid tibi congeat non ignorabis Ego autē stu
deo me accensam: vt pene omnium qui me diligunt amicitia
charitatemq augeam. eorum vero qui odio me afficiunt bene
uolenciam vt acquiram / non minus conabor. hoc quidem
maxime fieri arbi ror / dum beneficia in me omnium memo
rie tradas. tua imprimis / nequa possis (forte si velis) paulus
tuum persequi accusacione. clarescit profecto cum te summus

mihī amicum: fauoremq; profitebor: in eo quidem vno / qđ
multorum manus incidet. variaq; feret iudicia. tunc plane p
cipies / quanti te faciam / quantamue tuam mihī esse velim /
et qm̄ profuturam necessitudinem. vale.)

Ut quidā ad aliū eat et loquat̄ nomine pe
cuniarū apud quendā inhibitaz ne cui dent̄

Breuius meā erat nachtigal / pater adoleſcētis nicolai
de Kempniz pie defuncti: quē quōdā dignitati tue vt dis
cipulū cōmendauit. rogauit ipse domiacioni tue scribere / pre
sentibus his quidē vitis: qui has tibi presentat litteras manu
ductionē quasi nōnullaz preſtes ad magistrū. ¶. sunt em̄ pos
tulaturi aureos quos / vos magister. ¶. vt aq̄it min⁹ iuste
recepit: aut areſtare apud aliū quendā fecerit. qm̄ob̄ ego cō
descendēs peticionib⁹ eius / rogans qua valeo / et diligēcia: et
studio iter quoddā ostēdas / et magistri iaz dīcū cōueniant:
ac sermones vna feci cōferant q̄ ego quibus vnq; potuero reb⁹
erga domiaciones tuā si aliqua saltez dabit facultas pmerebor.

Scribit alium velle visitare qua
re opus non est / multa scire

Triberem ad te multa: nisi forsitan instituiſſes prope in
uisere qualis eſſet et fortuna tua: et prosperitas rerum sa
miliarium. ſcio enim q̄ me amas: et in numero precipuorū
amicorū locas quid amplius scribaz ignoro. nisi hoc quidē
iam vnū q̄ tantaz tibi quantam et mihī exopto valitudines.)

Petit vt littere incluse alijs dentur

Prīme magister: et fautor imprimis chare / te oratum fa
cio / litteras quidē ipsas in tuis mō inclusas velis / aut
ad magistrū buffonem blumen in hallis: aut ad casparē to
bis mutere. et parce vt tam tenacem me in scribendo / tuā erga
in me amiciam: et quasi illiberalem. multa iam fuerunt / que
impedimenta afferebant. verum tuam haud latere volo dig
nitatem mecum instituiſſe / finitis iam nundiuis lipſk conſtit
tui. atq; hec cum ita contingent / videbo quid studij complec
taxis. qualesq; fuerim felices euentus tui: ac ſecunde fortune.)

Agit gratiam pro munere sibi dono donato
Vsepi grater donum tuum: quod mihi dono dedi
sti Nec quantum profecto munus valet: sed quantas tu
am in me benignitatem: et liberalitatem intellexi. ceterum pos
tulas in ipsis quidem illis quas proximelitteris ad me confes
ris te quamprius inuisam. fecissem ni obstacula tanta fuissent
ut absq; incomodo meo nequaquam posuisssem. verum si ocio siue
rer tertia feria nunc ventura te visitarem. et hactenus de illo. si
animaduerte / fuit meum persona quedam / forsitan ut arbi
tror tibi familiaris: multisq; obsequens in rebus. precabatur ea
dem dominationem tuam rogatam facerem / eam quatenus
amiciciam ei ostenderes / crederes duos aureos renenses. q; er
ga te veluti ante egerat promereri conaretur Ego spes dedi bo
nam: quando quidem multa liberalitate preditus es. quis ta
men tibi animus sit litteris mihi significato. vale.)

Scribit quantas patitur febres
rogatq; ut poma sibi mittantur
En dubito vir optime atq; magne dignitatis / quin in
hac acerba mea: et amara infirmitate mihi condoles. ta
tas sustineo corporis perpeffiones ex caloribus vehementissi
mis: ut nisi experientia cognouisses / vix villo credidisses. mor
bum illum egrotum tanto cruciatu afficere. parum comodo.
non sine egritudo. mulam bibo. efficiunt hoc calores nimium
inense. rogo autem dignitatem tuam si posses: atq; ecia si te
cum haberent aut apud illos quibus esses notus: et exaudita
tua domitio tantum humanitatis ostederet / poma mihi mit
teres: aut apud alios impetrares ut mitterent. q; omni labore:
et studio cum valenci or fieres libenter promerebor vale.)

Epistola rogans ut adolescens a beonio deponat
Vpfit adolescens ille optime magister deponi a beonio: co
tingitq; laudabili studencium consorcio. fecit me rogatum ti
bi scriberem in tutelam ipsum tuam reciperes Nam ad te indi
nationem habet: cum multis alijs de causis: tum hac una qd
conterraneus eius es. velim itaq; coniunctissime magister hu

manitatem eidem ostenderes / vt sentiret meam promotionem
sui gratia factam non inutilem fuisse. demonstrasq; viam bo
naram ipse possit arcium precepta amplecti Et si quid consti
mile acciderit nihil onq; tūc quod tuo nomine non accipias.)

Mittit epistolam / que facta est
vt adolescens a beatio deponatur

Gisti mecum reuerende magister / epistolā conficeres /
pro adolescente / vt a beatio deponatur. habes iam pan
dis quidem editam. si quid vero amplius possem efficere q; tū
bi placitum esset non obmitterē. alias vero litteras ad Rayn
hardum cū dabitur oclū summa diligencia conficiam. vale.)

Incipit quendam q; studium bonarū
arcium patria complectitur diligencia

Vondam eximii habuisti litterarū amorem: et miram
fecisti diligenciaz. ita vt ammiratio me solū tenuit: sed
q̄mplurimos etiā alios Vñc torpes / quasi nullū haberes am
pli? appetitū ad optiās artes Nescio cur tibi hoc euenit: nisi
quia infestare quibusdam negocijs alienis Sed reuera vitium
debes te meminisse / quem nihil a bonis disciplinis abstrahit.
vide negocium meum. multa me iam cura sollicitant. sed nō
puto me minus quam antea: sed magis quoq; ad studium ap
plicandum. q; et tu idem faceres vehementer exoptarem. vale.

Scibit de ex temporali eloquencia

Vm meā ipse cogitare: repeterēq; sepius animo / quid
plus conducere studio tuo / vt posses demū extempora
lem habere eloquenciaz. aggressus sum scriptiones hanc / que
est quasi iudicium quoddam ad verum: ac rectum iter loquen
di Neq; hoc iam ita assumpsi: vt putarem multarū scripta
rum / aut camina ipsa: aut poemata non prodesse. verū ad
intelligendas eorū virtutes firmiori opus est iudicio. et as
s. diutius requirit longi temporis Et cū pleriq; de extraneis scri
bunt rebus: a nostris negocijs: tractacionibus alienis / q̄ dif
ficile sit incipientibus ad quodq; nostrū subicere propositū /
neminez latet / qui in latitudinis āplitudine aliquādo versat

C iij

est. itaq; duri potissimum aliquod de his quidem ipsis locutionibus vestris stili norma depingere: atq; in lucē præducere. Cuius dum nudenz degustares forte frequentior ppendere insudares Cognitum haberes quanta ego et diligencia: et cura intentissima semper te ad huius doctrine sollicitudinez allaciebā. q; et nunc itidem facio. propono enim tibi locutiones illas: e quibus si velis / copiam quandam requires fundi: iterq; non nullum dicens ad alia que maiorem in se habent acrimoniam. Tum gravitatem possis: et eleganciam retinere: et verborum: et orationum. ac postea diiudicare cuiusmodi incipias in lucem dant ipsi illi / quorum opera non in bonis artibus: sed velut in umbra posita est arcium Tu cōiunctissime martine ita te applicato fructum inde possis exerpere. poteris autē si non laboribus peperceris. si vsus compaueris: si deniq; discreciones habueris inter barbarū: latinumq; sermonem. atq; hoc possumus si vestigia mea insectabere / fueris consecutus? ut summos auctores: peritissimosq; orthodoxe fidei doctores cupididitate in flammam? an illes alacritate Et ceteris eosdē semp antepositis / qui suaz ab histanq; fonte quodā scienciā hausserit.)

Scribit de inerti qui latinas litteras cōtemsit

Conuenit me homo magne dignitatis. parum vero intelligens in latinis litteris: prope dixerim nihil Conspexit volumina / nouissime iaz empta. qui cum intueret lippis oculis / et præter titulorum exordium non vnā intelligeret rigam / impudico ore: amplis labris tumidisq; contumeliosis verbis ait / quid enim hec scurrilitates: ac ineptie vobis profunt. cū de lubricis rebus ferne omnes sunt poete. fui tum anceps quit qm ne respondere vellem. verum ut non victum me reputasset nonnulla Cecerōnis accepi verba: quibus defensum clarum illud lumen: sacrumq; decus habebam. is autem non assuetus in huiusmodi locutione: dedit operam ut et sic loqueretur. mirā audisses. quanto magis eromare voluit / tanto plus deficiat. nihil latinum: nihil elegans: nihil exquisitum suscepisses. quem cum deriderem erubuit in facie plane confessus est ignorantiam suam. hec te scire volui. vale.

60

Rogant quo pacto scienciā consequi debeāt
 Artoldus et scibalus arnoldo. S. p. dicunt adeo est di-
 lata suauissime iohannes fama tua! quāz singulari con-
 quisti litterarum studio! ut non modo loquunt litterarū stu-
 diosi: sed eam quoq; populariū voces celebrē predicāt. equidē
 gaudemus q; diuina clemēcia huiusmodi ex nostris suscitauit
 ingenium cuius bonitate quicūq; alluci potest ad virtutum doc-
 trinam: verum noscis que vita nostra sit: et in qua versamur
 ignoracione Cupimus itaq; nos emendare maxime quia no-
 bis studendi prebuiisti exemplum. qua propter dilectionez tuam
 rogamus paruulam saltem ostendas manu duccionez. itaq; ut
 in capeſcendis sciencijs turissime atq; ieciā quibus laborib; ig-
 noranciaz illam / paululu; repelleremus Neq; si aureos dono
 donares nobis mōtes plus debituros nos tibi cognoscerem?)

Responsio

Itere vestre / et quidē iocūde / peruenerūt ad me! in qui-
 bus tantū mihi tribuisti / quantū ego nec agnosco: nec
 posulo. veritatem / ita meā nūc vitāz institui / ut malo in fal-
 so laudari / q̄ in vero vituperari. rogatis autē a me studendi ra-
 tionem: et modū quendā / quo securius ascendere possētis ad
 scienciāz fastigia Nequeo certi aliquid respōdere! ni plane in-
 telligam vite vestre tractionez. et quibus proprietatibus arcuūz
 insudare soletis. que cum ad me scripseritis siquāz valeo prece-
 ptionem demonstrabo. vale.)

Ibalus et bartoldus Johāni arnoldi. S. p. d. difficile
 nobis est perdulcis iohānes mores nostros: et quibus in-
 anibus rebus versamur reuelare: et nisi ut atq; ad sciencie perti-
 nere argumentū nullatenus vitāz nostrā / tam enormem: tan-
 q; corruptam manifestaremus Nempe sic viuimus. primum
 quando patriam reliquimus / non pecāmus particularia in
 quibus studium floruit Sed intrauimus scholas paruulū opū
 domū! in quibus doctrina aliqua erat: nec sciencie commen-
 dacio. custodibus ecclesiarum fuimus familiares! traximusq;
 campanāz funes. ab omī nos dimouim? honesto negotio. q;
 C iij

si accideret interdum ad bona nos reciperemus particularia /
disciplinas nulla prosecuti sumus diligentia ! nulloq; comple-
uimus actus Siquando contingeret / vt essemus / aut in sco-
lis : aut in choro . apparuit longior hora qm dies ! dum spaci-
andi gracia in plateis deambularemus . nulloium suscepimus
preceptorum verba . qui tquid dicebant paruifecimus . schola-
res abstrahere ceteros a doctatibus conabamur : omneq; su-
gimus castigationis modū Itaq; nihil scimus : nihilq; intelli-
gimus . asinus persimiles sumus ! quibus nec ratio est : nec ap-
petitus ! ad aliquos honestatis gradus . atq; omēs vt summa-
rim dicamus bonas litteras frequenter aspernati sumus . musi-
calia instrumenta : latjcorum consortiū tabernas coreas puella-
rum : ac mulierum fauorem curauimus . nunc siquod posses
remediū / prestares . pro quo tuo erga nos beneficio quicquid
possemus / pacificeremus libentissime . vale .)

Responsio

Phānes amoldi Cibalo : et bartoldo . Spd Epistolaz
vestrazqm cum intuerer / summiū concepi horrore . prop-
terea q; ignorabaz an vobis consilere pro sit nec ne . difficile est
consuetudinem longo tempore assiduitate corroboratam relin-
quere Neq; aliud quoddam grauius bellum est / qm cum quis
piam sibi ipsi repugnat . hoc est consuetudinem cum repellere
conatur . quod si fortes esse velleis pugiles : et incredibili qua-
si laborum tollerancia quadā vires adipisci / forsitan consola-
cio nōnulla fieret vobis Sin minus nihil sane molestuz vobis
dicam Ceterum ne orationez protrahaz id primū suaserus ve-
nio . sentinas viciouum in quibus hactenus iaculistis / dimit-
tatis . et id in vos recipiatis / vt opposituz vite vestre non reas-
feris induere . preterea si antehac nullos compleuistis actus /
nunc vero et diligentissime complere ! vel minimos quidez . ob-
seruate preceptorum statuta : easq; non minus / qm aut studiū
ipsum ! aut parentes diligite Castigationez vero siqua pro de-
licto inferur patienter sustinere In eo quidem loco dum per-
quindenam fuistis ad me scribitore . Et si a meis vos tum per

suasionebus discedere non sciam plura precipias! que in utilitatem vobis pergere existimo. valete.)

Tarrant quidam q̄ secuti
sunt alicuius consilium

Ibalo: et bartoldus Johanni arnoldo. S. p. d. Secu-
ti sumus optime iohannes consiliū tuū Tunc enim elap-
sa est quindena / q̄ in particulare istud ingressi sumus suau-
tuo! in quo huiusce est studiū et nimir breui in tpe ad ipsū ap-
plicati claros crescit in viros At magister nimis durus est: ve-
hemensq; ad corrigenda facinora. haud secus / ac pulueriks:
et primam agentes etatem quēq; ipse trariat. paruulo prode-
licto discipulos ita increpat / ut interdū percussiones maiori
tolleamus paciētia. plus cencies in hoc breui tempore animus
fuit nobis recedēdi. collaterales nos ut magistrū tenere necesse
est Sed quoniā ita instituius nunq̄ velle a persuasionib;
tuis discedere / etiā si magna preterea subiremus pericula. tan-
tum apud nos tua valet preceptio / quantū alicuius hominis
valuit. venimus rogaturi / ampliora velis scienciarū precepta
ostendere! ut tandē inficiāz nostras propulsaremus. vale.)

Responsio

Iohannes arnoldi Cibalo: et bartoldo. S. p. d. Bene
de vobis sperare incipio. si meo nūc a psilio nō discedatis
Timui vehemēter / ne animi ppter molliciez: ac instabilitatē
propositū vestrū abiceretis. verū in eo loco estis / vbi studiū
maxime viget. estiq; sub tali preceptore / a quo vitam indices
meliorare potestis. ac dē mū autoritas viri doctissimi partim
splendorem: partim ciuitatis fama procul dubio affert. sed q̄
res illa / aspera pene: et intollerabilis videt nulla me tenet du-
bitatio Tam inceptio quavis in re / omnibus h̄minib; gra-
uis est Cum vero consuetudinem studendi faciatis sciencisq;
profectum / vobis inde euenturū / non modo non aspera vi-
debitur. sed res quoq; iocunda: et dulcis postulatis alia pre-
cepta Id primū mando (de quo ammirari estis) collaterales
tanto afficiatis honore quanto soletis psequi rectorem ipsum

venerit interdum vsu / vt plus doctrine / a collateralib⁹ / qm̃
a magistro suscipimus Jam precipiendi facio finē : donec sig
nificaueritis / qui act⁹ vestri sunt : que lectiones : atq; exercitia

Responsio

Jbalus et baroldus Johanni arnoldo . S . p . d . Actus
nostri prodiuersis / diuersimodi sunt . vt cuiusq; sit inge
nium dispositi (inquit preceptores) ita quoq; debz / aut ad
altam sese applicare materiam . aut ad humiles . primus elegi
mus petri hispani quosdaz tractatus ! pro his quidem qui ma
ioris sunt intelligencie : ac dilaetice student Eadem sub hora
primam doctrinalis gramatici partem elegerunt . actusq; est le
gibilis magno in volumine ! quem ipsi librum huguicionis
nuncupant . at eciam exercitium est quoddam in modi signifi
ficandi : quoddam in oratoria arte / auctoris videlicet Cicerō
nis / reror eam materiaz de officijs appellant . postremo com
posita practicantur verborum . declarabuntq; liber nōnullus
eberhardi . quem grecistam cognominant . habes iam : ac pla
ne intelligis cōiunctissime iohannes modū studendi ! qui nos
tra observatur in scola . speramus / vt quē admodum alijs in
rebus qm̃ optima dediisti consilia : sic quoq; assis instructione !
ad quid potissimū nos applicaremus . innotescasq; etiā / qui
ex his libris : et auctoribus maiorem nobis allaturus esset profec
tum . quo nihil esset vtriusq; nobis acceptius : aut gracios .)

Ad illam responsio

At plane suscepi moduz studendi schole vestre . verum vt
moduz discernendi habeatis inter libros / non inutile ar
bitror . animaduertite quid dicturus sum et delectuz habebitis
quorūq; actuz . principio petri hispani loqcam / nequaquā
negligite . dilaetice dempra cerere sciēcie . atq; artes nihil possi
dent disputacionis : nihilq; pbacionis . at volumē istud hug
uicionis . immēse magnitudinis non magnū comodū vobis
affert . minusq; eberhardi tradicio . rarus est rariorq; como al
bo / qui doctus ex his euasisset gramaticis . verba cōposita : ac
deponentialia queq; eciam que consimilia sunt / pro temporis
sunt ptractacōne . ab his quoq; quātū pote itis vos ab aliena

te Sed quid de Ciceronis dicā officijs : quę talia sunt / omni
um ferme philosophorū libris precessit : qui morale explicat phi
losophiā . nō solus videbitis philosophię pcepta : Sed stilum
eciā / auctoris : oratorisq; eruditissimi . hūc vos summo perse
quimini studio . ac quidem ita diligite / vt nihil maiore a vo
bis diligenciā afficiatur . reddet enim quę eloquentē scienti
ficam vt eciā quāq; nimas facilius poteritis . quod si feceritis
ppe est vt enodetis nō modo docti : verū eciā multis doctiores .

Deridentur litterati alaicijs / q; solis eclipsim
totam prenosticabant / et non euenerit

Antea apud nos derisione optime fautor / omēs pene affi
ciunt litterati ! q; nullo possus satis sermone explicare . ppt̄ rea
q; in eclipsi nō prorsus sol obscurabat . atq; vt verū fateor / 7 ipe
nūc de hoc admīror : Nam omēs fere astrologorū libri : scriptaq;
eorundē / soles penitus eclipsari predicabāt . tu si huius rei cau
sam ad me scribas rem facies gratissimam . vale .)

Responsio

En te per moueat populari damor ! q; solis non venerat
eclipsis / eo quidē eciā pacto / quo ab astronomorū in
dicabatur doctrina . sit em̄ aut raro : aut nunq; totius orbis p
spacius Itaq; habeto / quāuis apud nos / per eclipsim sol nō
omnino obscurabat . versus tamē meridiem omnino extinctū
fuisse Id certe ipsi voluerunt / astronomię studiosi . Nam ob
rem laicorū a te ppulsa oposiciones ! qui crebo plus odio in
doctos viros comouentur qm̄ racione : aut causa honesta .)

Queritur quid solis eclipsis significat

Verunt a me multi quid solis ipsius dsignat eclipsis nul
la vero mihi est in astronomia sciēcia Itaq; nullis respō
dere vale Te vero precatū facio (qui multa nouisti in hac arte)
si quam habes significacionē mihi innotescere deus / vt et his
ego / qui ex me scire cupiunt / quandam huius quidem solis
proprietatem extinctionis edicere queam . vale .)

Responsio

Uta est significacō eclipsis primū charitatē a nnone de
signat . tum lites : pestemq; ac plurima mala Szracē habeto !

ne illa vulgo et verissima dixeris. Nam princeps ille qui totum re-
git mundum in melius vertere potest. Itaque populo dicendum est /
deum timeat. quod si non fecerimus signum illud sit / grauis
simo velit nos malo constringere. vale.)

Cur bohemiam tam repente reliquit

Etulerunt mihi parentes tui p̄dulcis amice te esse in bo-
hemia. pridie vero ad me rumor delatus est te rediisse. mi-
rabar vehementer / quid rei esset tam repente terram illam te re-
liquisse. que cum sic animo volueret / non potui non ad te sat-
bere. Tu si societas causam huius rei soli officio designaret /
nihil foret quo magis placui mihi posses. vale.)

Responsio

Limaduate / et causas quas postulas / facile intelligas
recepit me ad bohemiam: bagamque conspiciere arbitrabar
sed in medio itinere rumor exortus est / omnes viarum aditus
litronibus esse preclusas / propter dissensiones provincie ipsius
quod ego considerans reuertarim / ne periculum: et forsitan gra-
ue inciderem. hec est causa reditus mei. vale.)

Petit ut narrentur vera sint que
de bohemis narrantur nec ne

Ultra de bohemis dicantur / que lamentacionem potius
quam ammiracionem asserunt. Sed dubitabam vehemen-
ter / an ea quidem ipsa a multis narrata vera essent. Tu cum in
eadem fueris provincia firma possis certaque ad me scribere. fac
enim ut noscā illa ipsa que magnopere scire cupio. Neque nunc
quicquam est / quod ardentiori animo percipere cepro. vale.)

Responsio

Postulas rem lamentacionis: plenam describam est enim
horrendum dicam: ac sperant qui cristiane religioni se sub-
lectas profitentur deus omnia in melius vertere. Ne autem de sim-
ardenti tuo desiderio scribam ad te. et omnia! quoquo se pacto
habuerunt! saltem si ab hospitibus meis / ad quos diuiteris vera
audieris. Equidem bagae duplex fides erat. cristianorum una: he-
reticorum vero altera: qui specie sub vitæ communiciant. fuerunt

in diuinis officijs: oracionibusq; sacri eloquij prorsus diuise
atq; etiam utraq; pars suas habuit ecclesias: suosq; sacerdotes
at paucis annis iam elapsis / multi conuertebant se ab hereti-
ca prauitate ad fidem catholicam / ipsi vero scismatici cum ant
maduererent / consilia iniuerunt / qualiter cristi fideles / ab
hominum deberent consorcio. facta autem conspiracione / qua
dam habent campanam ut arbitror in eo templo / quod reyn
cognominant / pulsabant / ut fieret comunis populi congrega-
cio. eius vero pulsus significacio est / ut omnes propter fides
concurrant / si quando violentiam paciatur. Facto igitur pul-
su hereticorum concio omnibus annis: et in tribus quidem
ciuitatibus sese congregauit Consulesq; cristiani de pectoris
proicientes. postea quos nouerunt cristianos in domibus cap-
tiuant: spoliabant: et turpissima morte necabant. alij decol-
lati: alij verberibus adeo vulnerati ut eos immatura nox vita
priuabat. Tunc monasteria: ceterasq; ecclesias destruxerunt: de-
pulerunt ab opido sacerdotes nostros. postremo sedato paulisper
furore ipsorum / si qui adhuc fuerunt fideles proscipserunt. rer
quidem ante hac cum principibus quibusdam illustrioribus.
fugiebat in morauiam: propter pestis intemperanciam. ad que
cum deferrebatur brangesius in fideles violencia / tristi animo
lamentabiliq; / electoribus conquestus imperij implorans ip-
sorum presidia / contra perfidos romane ecclesie hostes. Sed
nihil maiestas sua conseq;uebat. dietas habuit nonnullas cum
bragensibus quando barones: ac relique bohemic ciuitates
ad essent Tunc res illa pacificata: rursus rex ipse in pragam in-
gressus. et prima die iterum congregata vulgi inercia / vix quo-
rundam consilio nobilium sedari potuit: ne impetum in regem
suosq; faceret. regia maiestas perterrita / collegit quicquid sanctu-
arium auribus imposuit: contegensq; retibus / quasi venan-
di delectacionem suscipere velit / cum sanctuario illo: ceterisq;
dinodijs: et preciosissimis quidem euasit. ita res pendet in du-
bio. nemo aperi fiduciam prestat. habes iam que de bohemijs
ipse in bohemia perceperim. vale.)

Notificat quendam ex studen-
tibus esse interfectum

Quando iocunda tui in me societati ex prefferim / feci
revera vehiliorem te facerem. ac etiam tempus ipsum
tulit. Tum autem tristitiam afferunt dies illi tristia scabe-
re. et lamentatione digna eventus cogunt Tu nosti aristofani
N. lipse vitam degente qui librorum extiterat ligator pridie is gla-
dio interfectus est Nosti personam eius / quarecens erat. potu-
isset certe ad magna pervenisse. sed societas eum: et quidem eo-
rum qui studium non curabant seduxit. fata terminus sibi de-
derunt vite sue. migravit subito ex mortalium vita. meror est
studentibus qui eum novissent. hec te scire volui. vale.)

Dicit se vulgarem epistolam pro qua
rogatus erat in latinum transfuisse

Quisi vulgarem epistolam in latinam transferrem. feci
aspice. cum honestum sit negocium: tum quia prop-
ter summum in me amorem tuum: nihil esse debet quod te inveni-
entius aggrediar. feci quantum potui ut in ipsis semper esset
similitudo. ut eas bene prospice Nam si ita essent littere ille trans-
late / ut quando conciperes complacenciam gauderem vehe-
menter. vale.)

Dicit quem quesierat non invenisse

De preterita questum te veneram. pulsabam clausum
hostium / ut crepitationes e fero: tum ego ex angulis ac
canentis resonabant. miserrus tui primum. credens tanta assi-
duitate laboribus te insudare. prestolabar paululum. quanto
ante diutius moratus ego tanto minus advenisti. proripui
me inde subitascens / tam vane credulitati mee. cogitans ubi
nam te invenirem. forte casu accidit quodam / ut priusquam do-
mum exirem mulierem habui obviantem. eaque cum percontan-
barte apud philorcium esse dicebat Neque ego tantis negare ver-
bis potui te illic esse: quantis eadem insitit. vicinus abini. mi-
rabar te his rebus tantopere incumbere. preterivi domum. N
arnoldi. venit vero non sine benivolencia quadam in mentem /

24
comodius esse me abire. q̄ si intrarem interrogassent et inopi-
natus respondiſsem / id vnum me fugere. in eas ipsas cogita-
tiones: sermonesq̄. et quasi precipitatione prouinperet / ami-
ca te vti familiariter. tum infamia dedecusq̄ proinde succreuis-
se potuisset postea qm̄ scolas conscenderem / itidem animo
repetere cepi prius memorata. et aciore iudicio inuestigans.
incidit suspicio rivalis suus hic est. ignoro tamē an probe opi-
natus ſuz. que si illa quidem ita sunt magna conluncti estis ne-
cessitudine. at signū est profecto sapientis / et mine curare. ex-
ponereq̄ in parte meliorem / ne quis propter huiusmodi in-
uenculas inimiciā contrahat / cuz eo quem antehac sum-
mo persecutus est fauore. sed animaduerte. profuturum esset
non eiusdem frequentia femineis oblectationibus adheſce-
res. et vigilancia prospiceres / quo pacto copiam dicendi: ac
summum eloquencie studium nanciscerere. studium est / et ra-
cion. s: et officij. q̄ cum feceris / nulla sequet penitudo.)

